

Chów kur z nieprzyciętymi dziobami

Problem

Przycinanie dzioba jest najczęściej wykorzystywaną praktyką do zapobiegania uszkodzeniu piór i ranom wywołanym przez dziobanie się kur. To szkodliwe zachowanie ptaków może wynikać z wielu czynników np. karma, klimat w kurniku, zdrowie układu trawiennego, warunki odchowu, przejście z kurnika dla kurcząt do kurnika dla niosek. Zapobieganie pterofagii i kanibalizmowi sprowadza się do zapewnienia odpowiedniej równowagi pomiędzy czynnikami powyżej. Wymaga więc umiejętności oraz doświadczenia w prowadzeniu hodowli w systemie bezklatkowym.

Rozwiązanie

Należy zdefiniować czynnik, który powoduje problem, a następnie powinno się wdrożyć, po kolei, najlepsze praktyki, które mogą przyczynić się do jego rozwiązania.

Korzyści

Zrównoważony zestaw kroków zaradczych i stałe monitorowanie zachowania stada zapobiegnie pojawieniu się zjawiska jakim jest dziobanie prowadzące do ran. Zapewni się w ten sposób poprawę stanu upierzenia, obniży się upadek kur i poprawi parametry produkcji.

Zalecenia praktyczne

- Nie wolno oszczędzać przy odchowie kurcząt kosztem pogorszenia warunków! Wydziobywanie może zacząć się już w fazie odchowu i będzie się kontynuować przez fazę nieśności. Stado w którym nie wystąpiło dziobanie się kur w fazie odchowu, daje sporą szansę, że takie zachowanie nie wystąpi w przyszłości. Zatem koszty poniesione na odchów stada się zwrócą.
- Dobrze odchowywane kurczęta mają dużo dobrej jakości materiału do grzebania, by móc spożytkować odruch dziobania na kamieniach i roślinach włóknistych; dobrą karmę z możliwie stałym składem; świeże powietrze i dobry stan zdrowia.
- Stres wywołany przejściem do kurnika dla niosek powinien być maksymalnie ograniczony. To oznacza, że sposób organizacji systemów powinien być tak podobny jak to możliwe (np. te same godziny karmienia, te same godziny oświetlenia). Także, najlepiej by sam budynek kurnika dla niosek przypominał wyglądem ten w którym mieszkały kurczęta.
- W okresie nieśności materia włóknista i kamienie do dziobania powinny być zapewnione w odpowiedniej ilości. Ściółka powinna być sucha i sypka, powinno się unikać przeciągów jak i zbyt wysokich temperatur
- Karma jest jednym z głównych czynników mających wpływ na pterofagii i kanibalizm. Karma powinna być dobrej jakości, a skład powinien być stały, o ile to możliwe. Każda zmiana składu karmy może skutkować wydobywaniem piór i ranami.

Zakres zastosowania

Temat

Hodowla zwierząt

Słowa kluczowe

Nieprzycięte dzioby, zarządzanie, nioski,

Kontekst

Przejście do i działanie w systemie bezklatkowym dla kur niosek z nieprzyciętymi dziobami.

Czas zastosowania

faza odchowu i nieśności

Okres oddziaływania

Głównie podczas fazy nieśności

Sprzęt

Materiał do grzebania, dobra karma, dobre warunki klimatyczne

Najlepsze dla

Kurników i systemów wolnowybiegowych dla niosek

Grupa docelowa

Producenci i doradcy rolni

- Karma granulowana raczej nie powinna być używana, jako, że zwiększa ryzyko wydziobywania piór. Lepsze konsystencje karmy to mączka lub drobne bryłki rozmiaru okruchów. Należy zapobiegać wybiórczemu wyjadaniu części karmy, ponieważ może to spowodować braki w składnikach odżywczych, co także może w rezultacie doprowadzić do dziobania się kur. Należy sprawdzać, czy kury raz dziennie opróżniły karmnik. Ustawienie dwóch pór podawania karmy niedługo po sobie da wszystkim ptakom szansę na zjedzenie odpowiedniej porcji (najpierw jedzą ptaki silniejsze, potem słabe).
- Na początku nieśności częste spacerki kontrolne powinny mieć miejsce, aby zebrać jaja złożone poza gniazdem. Kury mają tendencję składać jaja tam gdzie jedno jest już złożone. Jest prawdopodobne, że w wypadku dużego procentu jaj składanych poza gniazdem dojdzie do dziobania się ptaków w okolice kloaki, czyli zachowań kanibalistycznych.
- Światło powinno być równo rozproszone po kurniku, przy czym miejsca do odpoczynku powinny być nieco ciemniejsze, a okolice ze ściółką jaśniejsze. Należy unikać bezpośrednich promieni, jako, że w rezultacie mogą spowodować uduszenie lub wydziobywanie piór.
- Pasożyty mogą powodować wydziobywanie piór, więc należy zapewnić wysoki standard higieny, żeby utrzymać infekcje pasożytnicze na niskim poziomie.
- Podczas codziennych obchodów należy słuchać odgłosów stada. Spokojne dźwięki są OK, ale głośne piski/ gdakanie mogą być oznaką pterofagii i kanibalizmu.

Zastosowanie na fermie

Ujęcie praktyczne w kontekście konkretnej fermy:

- Zarządzanie stadem z nieprzyciętymi dziobami wymaga dodatkowej wiedzy i umiejętności jak zapobiegać dziobaniu się ptaków. Zatem należy postępować ostrożnie eliminując przycinanie dzioba podczas przechodzenia z klatkowego na chów bezklatkowy. Zaleca się by producenci najpierw oswoili się z systemem bezklatkowym, a potem przeszli do hodowli ptaków z nieprzyciętymi dziobami.
- Często redukuje się światło by zapobiegać dziobaniu. Jednakże, w ten sposób ptaki mogą stać się bardziej lękliwe, co w rezultacie może dać dziobanie piór. Redukcja natężenia, lub zastosowanie czerwonego światła powinna być wypróbowana w jako ostatnie rozwiązanie przeciw dziobaniu, jeżeli inne środki nie działają.
- Zalecane są regularne spacerki kontrolne aby sprawdzić stan upierzenia ptaków. Więcej informacji w tekście *Metoda praktycznej oceny dobrostanu kurcząt i niosek w stadach komercyjnych*.

Dalsze informacje

Więcej informacji o tym jak hodować kury z nieprzyciętymi dziobami można uzyskać na następujących stronach:

- <http://www.assurewel.org/layinghens.html>
- <https://www.featherwel.org/featherwel/>

Informacja o tym tekście i projekcie Best Practice Hens

Wydawcy:

Wageningen Livestock Research (WLR)

Autorzy: Thea van Niekerk, MSc.

Redaktorzy: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F.

Giersberg & T. Bas Rodenburg

Koordynator projektu: Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University (UU), Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Aby wspierać produkcję jaj w systemach bezklatkowych i by poprawić dobrostan zwierząt konsorcjum składające się z 7 partnerów stworzy opis Najlepszych Praktyk na potrzeby BezKlatkowych Systemów Produkcji w ramach projektu pilotażowego Komisji Europejskiej, DG Sante. Opis Najlepszych Praktyk będzie źródłem wsparcia dla producentów jaj, aby zachęcić ich do przekształcenia systemu produkcji z klatkowego na bezklatkowy, w tym też na systemy produkcji organicznej. **Strona projektu:** www.bestpracticehens.eu/

Media społecznościowe: Facebook i LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022